

وزارت آموزش و پرورش
و و و و و و و و وزارت و و و و و معاونت
توسعه مدیریت و وزارت و

دستور عمل اجرایی برنامه شیر مدرسه
ایران
سال تحصیلی ۱۳۹۴-۹۵

کمیته ملی شیر مدرسه کشور مرداد ۱۳۹۴

مقدمه :

مهم ترین سرمایه در هر جامعه نیروی انسانی آن جامعه است و دانش آموزان درصد شایان توجهی از این نیروی انسانی را تشکیل می دهند. تغذیه سالم از مهمترین عوامل تعیین کننده سلامت این گروه می باشد. دانش

آموزان علاوه بر وعده های اصلی غذا، نیاز به میان وعده غذایی نیز دارند. مصرف میان وعده های مغذی موجب افزایش تمرکز حواس دانش آموزان می گردد. شیر به عنوان یک میان وعده دارای ارزش غذایی بالایی است. شیر دارای پروتئین، اسیدهای آمینه ضروری، سرشار از کلسیم و فسفر، منبع خوب ویتامین های گروه B و همچنین تامین کننده بخشی از نیاز بدن به ویتامین A می باشد. همچنین دارای چربی ولاکتوز بوده که بخشی از انرژی بدن را تامین می کند.

با توجه به اهمیت و حساسیت موضوع از سال ۱۳۸۰ برنامه "شیر مدرسه ایران" با توزیع رایگان شیر و با هدف افزایش فرهنگ مصرف شیر و ارتقاء سطح سلامت دانش آموزان، درکشور در حال اجرا است.

تهیه کنندگان:

۱- کارگروه نظارت کیفی وبهداشتی

اعضاء کارگروه نظارت کیفی و بهداشتی متشكل از نمایندگان وزارت بهداشت (دفتر بهبود تغذیه جامعه و مرکز سلامت محیط و کار از طرف معاونت بهداشت و سازمان غذا و دارو،) سازمان ملی استاندارد ایران و دفتر سلامت و تندرسی وزارت آموزش و پرورش و دبیرخانه کمیته ملی می باشد.

۲- کارگروه نظارت اجرایی

اعضاء کارگروه متشكل از نمایندگان وزارت آموزش و پرورش (اداره کل ارزیابی عملکرد، مرکز حراست، سازمان دانش آموزی)، سازمان حمایت از تولید کنندگان و مصرف کنندگان و دبیرخانه کمیته ملی شیر مدارس و با همکاری سایر اعضای کمیته ملی می باشد.

۳- کارگروه نظارت مالی

اعضای کارگروه متشكل از نمایندگان سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و نمایندگان آموزش و پرورش (دفتر برنامه و بودجه، اداره کل امور مالی و دیجیتالی) و دبیرخانه کمیته ملی می باشد.

پس از تهیه دستورالعمل توسط کارگروه های تخصصی این دستورالعمل در جلسه کمیته ملی مورد بررسی و تصویب قرار گرفت.

اهداف برنامه شیر مدرسه ایران:

- ۱- ترویج فرهنگ مصرف شیر در دانش آموزان
- ۲- ارتقاء سطح سلامت دانش آموزان

۱ - جامعه هدف:

جامعه هدف تحت پوشش برنامه عبارتند از:

- ۱- کلیه دانشآموزان مشغول به تحصیل و کارکنان شاغل در مقاطع ابتدایی، متوسطه دوره اول و متوسطه دوره دوم دولتی و غیر دولتی
- ۲- کلیه دانش آموزان و کارکنان شاغل در مراکز شبانه روزی کودکان بی سرپرست تحت پوشش سازمان بهزیستی
- ۳- کلیه دانش آموزان و کارکنان شاغل در پیش دبستانی های ضمیمه همزمان مدارس ابتدایی دولتی و غیر دولتی

۲- تامین و توزیع شیر:

۲-۱- وزارت آموزش و پرورش به عنوان دستگاه مباشر و مسئول اصلی در اجرای برنامه "شیر مدرسه ایران" موظف است تا اعتبار دریافتی در سال تحصیلی ۹۵-۹۶ را براساس سیاست گذاری و برنامه ریزی مناسب، به گونه ای بین استان های مختلف تقسیم کند تا جامعه هدف مربوطه، به مقدار مساوی از شیر توزیعی بهره مند گردند و تعداد نوبت توزیع شیر در مدارس تمامی استان ها به یک اندازه باشد.

۲-۲- شرکت های طرف قرارداد موظفند برای تولید شیر مدرسه، شیر خام صنعتی با کیفیت، با بار میکروبی کمتر از ۱۰۰،۰۰۰ خریداری و مورد استفاده قرار دهند که این موضوع در متن قرارداد نیز ذکر خواهد شد.

۲-۳- ویژگی های شیرهای توزیع شده در برنامه شیر مدرسه بایستی مطابق با استانداردهای ملی ایران شماره ۹۳ (شیر پاستوریزه - ویژگی ها و روش های آزمون) و شماره ۱۵۲۸ (شیر فرادما ویژگی ها و روش های آزمون) باشد.

۲-۴ شرایط فنی و بهداشتی و احدهای تولیدی تامین کننده
شیر مدرسه :

الف- الزامات تعیین شده از سوی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی برای شرکت های طرف قرارداد عبارت است از :

- دارا بودن پروانه بهداشتی ساخت معتبر برای شیر پاستوریزه و فرادما (استریلیزه) از وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و اخذ گواهی تائید شرایط فنی و بهداشتی و امتیاز prp از معاونت غذا و دارو

ب- الزامات تعیین شده از سوی سازمان ملی استاندارد ایران برای شرکت های طرف قرارداد عبارت است از :

- دارا بودن پروانه کاربرد علامت استاندارد معتبر از سازمان ملی استاندارد ایران با حداقل یک سال قدمت و اخذ گواهی از ادارات کل استاندارد استان محل استقرار، مبنی بر اینکه تمام شیرهای پاستوریزه و فرادما ی تولید و توزیع شده (در بازه زمانی ۹۳/۷/۱ تا ۹۴/۷/۱) (توسط شرکت متقارضی عقد قرارداد) :

۱- در آزمون های میکروبیولوژی هیچ گونه موارد مردودی (بحرانی و عمدہ) نداشته است.

۲- در آزمون های فیزیکی و شیمیایی نیز به لحاظ عوامل بحرانی فاقد مردودی و در عوامل عمدہ حد اکثر دو مغایرت داشته است.

۲-۵ هزینه کلیه آزمایشاتی که در حین نظارت و پایش برنامه در سطح تولید، حمل، نگهداری و توزیع؛ توسط ارگان های نظارتی انجام می گیرد بر عهده شرکت های طرف قرارداد بوده و این موضوع به عنوان یک بند در متن قرارداد لحاظ خواهد شد.

۲-۶ شیر توزیعی مشمول این برنامه می باشد در بسته های ۲۰۰ سیسی همراه با نی و با چربی ۵٪ (باراعایت ضوابط بهداشتی و استانداردهای مورد نظر) تهیه و

توزيع گردد. در سال جاري ۴۰٪ شير توزيعي از نوع پاستوريزه و ۶۰٪ آن از نوع فرادما (استريل) می باشد. در خصوص توزيع شيرهاي پاستوريزه، حفظ زنجيره سرد (از شركت تا مدرسه)، توسط تمامي دست اندركاران (شركه طرف قرارداد و عوامل توزيع کننده) امري لازم و ضروري می باشد.

تبصره- استان هاي گرمسيري (خوزستان، هرمزگان، بوشهر و سیستان و بلوچستان) در سقف اعتبارات ابلاغي، خارج از ميزان درصد اعلام شده در بند ۲-۶ ميتوانند تا ۱۰۰٪ شير توزيعي را از نوع شير فرادما (استريل) خريداري نمایند. استان هاي ايلام و خوزستان برای روزهای آلوده به ريزگردها می توانند به نوبت هاي توزيع ، اضافه نمایند.

۲-۷- با توجه به بررسی ها و گزارش هاي ارائه شده توسط دفتر بهبود تغذیه جامعه وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکي مبني برکمبود گستردگ ویتامين D و آثار سوء آن بر سلامتی دانش آموزان، اولويت با تهيه و توزيع شيرهاي غني شده با ویتامين D می باشد.

تبصره: شير غني شده با ویتامين D صرفاً از کارخانه هاي خريداري خواهد شد که مورد تأييد سازمان غذا و دارو و سازمان ملي استاندارد بوده و بر اساس ضوابط غني سازي وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکي تولید شده باشد و امكان کنترل کيفي محصول نهايی از لحاظ وجود ویتامين D را داشته باشد. وظيفه کنترل کيفي و نظارت بر چگونگي غني سازی شير بر عهده دانشگاه هاي علوم پزشکي می باشد.

۲-۸ - شركت طرف قرار داد با علم و آگاهي از وضعیت اقتصادي کشور اقدام به تنظیم قرار داد نموده و در خلال اجرای قرارداد حق افزایش قيمت را از خود سلب می نماید.

نکته: درج پيام هاي: ((با نی بنوشيد*) ویژه مدارس *غير قابل فروش*پيام هاي تبلیغي با محتواي بهداشتی و فرهنگی"مورد تأييد کار گروه تخصصي استان ") روی بسته هاي شير الزامي است.

۲-۹ - اداره کل آموزش و پرورش استان موظف است نسبت به تهیه و تحويل دفترچه توزيع شیر مدرسه به صورت متعدد الشکل (موضوع بخشنامه شماره ۷۰۰/۱۹۸۸۵۲ مورخ ۱۳۹۰/۹/۲) به تعداد مدارس تحت پوشش خود اقدام نماید. دفترچه فوق به عنوان یک سند مالی برای نظارت و بررسی باید درمدرسه حفظ و نگهداری شود.

پس از تکمیل و راه اندازی سامانه شیر مدرسه، اداره کل آموزش و پرورش استان موظف است اطلاعات برنامه شیر مدرسه را در سامانه به گونه ای ثبت نماید تا به روز و قابل گزارش گیری باشد. هزینه چاپ و توزيع دفترچه و فرم های مورد نیاز به عهده شرکت طرف قرارداد می باشد.

۲-۱۰ - ضروري است کارشناسان شیر ادارات کل آموزش و پرورش استان ها ماهانه اطلاعات و آمار شیر توزيعي استان را جمع آوري و از طريق اتوماسيون و پورتال معاونت توسعه مديريت و پشتيباني به دبيرخانه کميته ملي شیر ارسال نمایند. لازم به ذكر است در هر صورت مستندات كتبی با امضاء و مهر مدیر مدرسه در سه نسخه تنظيم که يك نسخه درمدرسه، نسخه دوم در اداره آموزش و پرورش و نسخه سوم به عامل توزيع تحويل می گردد. چاپ و توزيع دفترچه و فرم های مورد نیاز با هزینه شرکت طرف قرارداد انجام و با هماهنگی آموزش و پرورش توزيع خواهد شد.

۳ - اعتبارات برنامه:

- بودجه مصوب ابلاغي برنامه به ميزان:

۱ - ۴۰۰۰ ميليارد ولایت محل بودجه هدفمند سازی يارانه ها موضوع بند (۹) آيین نامه اجرائي تبصره (۲۰) قانون بودجه ي سال ۱۳۹۴ کل کشور

۱۱ - ۱۵۰۰ میلیارد لالا ز محل بودجه عمومی موضوع جزء ۱۱
ردیف ۵۲۰۰۰ قانون بودجه سال ۱۳۹۴ قابل تأمین می باشد

دبيرخانه کميته ملي شير مدارس كشور با توجه به ميزان تخصيص اعتبار ازمحل بودجه عمومي و ستاد هدفمند سازی يارانه ها و در سقف بودجه تخصيص يافته، نسبت به توزيع اعتبار مربوط به صورت استانی بر حسب جمعیت تحت پوشش برنامه و نوع شير توزيعی (فرادما یا پاستوريزه تر جيحا غنى شده با وิตامينD) اقدام خواهد نمود.

۴ - اركان برنامه:

ارکان برنامه شیر مدرسه ايران عبارتند از:

۱ - کميته ملي

۲ - دبيرخانه

۳- کارگروه استانی

۴-۱ - کميته ملي:

کميته ملي رکن اصلي برنامه شیر مدرسه است و متشکل از معاون توسعه مدیریت و پشتیبانی وزارت آموزش و پرورش (رئيس کميته ملي)؛ نمایندگان تمام الاختیار سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور؛ وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی (دفتر بهبود تغذیه جامعه و مرکز سلامت محیط و کاربه نمایندگی از معاونت بهداشت و نماینده سازمان غذا و دارو)؛ سازمان حمایت از تولید کنندگان و مصرف کنندگان؛ وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و سازمان ملي استاندارد ايران می باشد.

نمایندگان: دفتر برنامه و بودجه، اداره کل امور مالي و ذیحسابی، دفتر سلامت و تندرستی، مرکز حراست، اداره کل ارزیابی عملکرد، سازمان دانش آموزی، مرکز روابط

عمومی و اطلاع رسانی وزارت آموزش و پرورش به عنوان اعضای همکار در کمیته ملی شرکت می نمایند.

٤-۲- دبیرخانه کمیته ملی:

دبیرخانه یکی دیگر از ارکان اصلی برنامه می باشد که در حوزه معاونت توسعه مدیریت و پشتیبانی وزارت آموزش و پرورش مستقرو مسئول هماهنگی فعالیت های ملی و بین بخشی می باشد.

٤-۳- کارگروه استانی:

کارگروه استانی نیز یکی دیگر از ارکان برنامه بوده که در اداره کل آموزش و پرورش استان مستقر و به ریاست مدیرکل آموزش و پرورش استان و به جانشینی معاونت توسعه مدیریت و پشتیبانی، ذی حساب اداره کل و نمایندگان تمام اختیار: استانداری؛ دانشگاه علوم پزشکی (گروه تخصصی بهداشت محیط، دفتر بهبود تغذیه جامعه به نمایندگی از معاونت بهداشت و نماینده معاونت غذا و دارو)؛ سازمان صنعت، معدن و تجارت استان و اداره کل استاندارد استان تشکیل می گردد.

دبیر کارگروه کارشناس مسئول شیر مدارس و تغذیه رایگان استان می باشد.

معاونت تربیت بدنی و سلامت، معاونت پرورشی و مسئولین ادارات حراست، ارزیابی عملکرد، حقوقی، رییس اداره سلامت و تدرستی و نماینده سازمان دانش آموزی به عنوان اعضای همکار در کارگروه شرکت خواهند کرد.

دبیرخانه کارگروه استانی در اداره کل آموزش و پرورش استان مستقر و مسئولیت دبیرخانه مذکور بر عهد معاونت توسعه مدیریت و پشتیبانی می باشد که مجری مصوبات کارگروه استانی خواهد بود. لازم است در ابتدای هرسال برای کلیه اعضا کارگروه ابلاغ صادر گردد.

شرح وظایف کمیته ملی، دبیرخانه و کارگروه استانی در پیوست ۱، به تفصیل آمده است.

۵- نظارت:

۵-۱: کنترل و نظارت عالیه بر تأمین و توزیع برنامه شیر مدرسه بر عهده کمیته ملی شیر مدرسه ایران می باشد. در این راستا نظارت کلی در سطح استان بر عهده کارگروه استانی بوده و اداره کل آموزش و پرورش استان به منظور نظارت دقیق بر عقد قرارداد و رعایت مفاد آن، صحت آمار، توزیع صحیح شیر در مدرسه و مصرف بهینه و... ضمن تشکیل تیم نظارتی متشکل از کارشناسان واحدهای: شیر و تغذیه رایگان؛ حراست؛ حقوقی؛ آمار و بودجه؛ امور مالی؛ ارزیابی و عملکرد و سلامت و تندرسی که زیر نظر رئیس کارگروه استان میباشد، بر حسن اجرای برنامه نظارت مستمر خواهد داشت.

۵-۲- اداره کل آموزش و پرورش استانها به منظور ضمانت انجام درست و مطلوب برنامه، اخذ ضمانت بانکی از شرکت های طرف قرارداد یا موارد دیگر، در چار چوب قانون مقررات معاملات دولتی خواهد بود.

۵-۳- تعیین صلاحیت شرکت های شرکت کننده در تهییه و توزیع شیر فرادما (استریل) و پاستوریزه بر اساس الزامات تعیین شده در بند ۲ می باشد و ارائه مستندات ذکر شده در بند ۲-۴ از سوی شرکت های متقاضی عقد قرارداد الزامی می باشد. کلیه شرکت های تولید شیر که مایل به شرکت در برنامه شیر مدرسه می باشند باید قبل از عقد قرارداد کلیه مدارک و مستندات خود را مبنی بر تایید معاونت غذا و دارو

دانشگاه علوم پزشکی و اداره کل استاندارد (موضوع بند ۲-۴) به کارگروه استانی ارائه نمایند. بدیهی است استان ها نیز بایستی با توجه به مدارک و مستندات و تاییدیه های مربوطه نسبت به عقد قرارداد اقدام نمایند.

۵-۴ - نظارت بر سلامت شیر مدرسه از خط تولیدشرکت تاروی میز دانش آموز بر عهده دانشگاه های علوم پزشکی (معاونت غذا و دارو و معاونت بهداشت)، اداره کل استاندارد می باشد که در بخش مربوط به کارگروه تخصصی نظارت بهداشتی این دستورالعمل (ییوست ۲) به طور مشروح آورده شده است. شرکت های تأمین کننده شیر مدرسه موظفند امکان بررسی و کنترل کیفی لازم را برای ارگان های نظارتی فراهم نموده و در صورت لزوم نتایج آزمایشات به عمل آمده بر روی شیر مدرسه که در آزمایشگاه شرکت نگهداری می شود را در اختیار ارگان های نظارتی قرار دهند. همچنین لازم است شرکت ها شرایط لازم جهت نمونه برداری محصولات در فرایند تولید را فراهم آورند.

مسئولیت نظارت بر سلامت شیر در برنامه شیر مدرسه بر عهده وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و مسئولیت اجرای استانداردهای اجباری مربوطه به عهده سازمان ملی استاندارد می باشد. دبیرخانه

گروه استانی نیز موظف است هر ماه گزارشی از اقدامات انجام شده را به دبیرخانه کمیته ملی ارسال نماید و در صورت بروز موارد خاص مثل آلودگی شیر، مسمومیت و ... موضوع را در کوتاه ترین زمان ممکن به اطلاع دبیرخانه کمیته ملی و دستگاههای نظارتی مربوطه برساند.

۵-۵ - نظارت بهداشتی بر واحد تولیدی طرف قرارداد برنامه شیر مدرسه ایران به صورت دوره ای و هفتگه ایکبار توسط معاونت های غذا و داروی دانشگاه علوم پزشکی مربوطه انجام خواهد شد و همچنین نمونه برداری از شیر مدرسه در شرکت ، از خط تولید و انبار محصول

نهایی مطابق) با استاندارد ملی ایران شماره ۳۲۶) به عمل خواهد آمد. در صورت مشاهده اولین عدم انطباق بحرانی قرارداد شرکت لغو خواهد شد. در صورت مشاهده اولین عدم انطباق عمده به واحد تولیدی اخطار کتبی داده خواهد شد و در صورت تکرار عدم انطباق عمده قرارداد لغو خواهد شد. در مورد عدم انطباق جزئی تا دو بار، به شرکت اخطار کتبی داده خواهد شد و در صورت تکرار عدم انطباق جزئی برای بار سوم لغو قرارداد انجام خواهد شد. (تشخیص نوع عدم انطباق از نظر بحرانی، عمده یا جزئی بر عهده معاونت غذا و دارو مربوطه می باشد) لغو قرارداد در موادر فوق در کارگروه استان مورد بررسی قرارگیرد و سپس اقدام شود و خسارت واردہ محاسبه واز شرکت دریافت گردد). و همچنین ادارات کل استاندارد استان ها هر ماه یکبار از واحد تولیدی بازدید و نمونه برداری انجام داده وعلاوه بر اقدام قانونی در خصوص موارد مغایر گزارش تمامی نتایج آزمون مربوطه را به کار گروه نظارت بهداشتی استانی اعلام نماید.

۵-۶- نظارت بر امور حمل و نقل و نگهداری و انبار های ذخیره برنامه شیر مدرسه ایران بر عهده واحد بهداشت محیط معاونت بهداشتی در دانشگاه های علوم پزشکی می باشد. نمونه برداری شیر مدرسه از مکان های فوق حداقل ماهی یک بار توسط بازرگانی بهداشت محیط انجام می گیرد.

۵-۷- نظارت و بازرسی از برنامه شیر مدرسه ایران در مدرسه و در طول زمان توزیع شیر بر عهده واحد بهداشت محیط در معاونت بهداشتی دانشگاه های علوم پزشکی می باشد. به همین منظور لازم است برنامه توزیع شیر در مدارس توسط کمیته استانی و منطقه ای شیر مدرسه تهیه شده و در اختیار واحد بهداشت محیط در معاونت های بهداشتی دانشگاه قرار گیرد تا حداقل ماهی یکبار از مدارس تحت پوشش در هنگام توزیع شیر نمونه برداری انجام پذیرد.

نکته: با توجه به تعداد و گستردگی زیاد مدارس تحت پوشش برنامه، مدارس به صورت تصادفی، برای نمونه برداری از شیر توزیعی، انتخاب خواهند شد.

یادآوری مهم: انجام آزمون اندازه گیری آفلاتوکسین M1 و تطابق آن با استانداردهای ملی موجود در شیر های نمونه برداشی شده در کلیه سطوح تولید، نگهداری و توزیع، الزامی است.

۵-۸ - دانشگاه های علوم پزشکی و ادارات کل استاندارد استان موظفند نتایج آزمون ها بر روی نمونه های شیر مدرسه را در اسرع وقت دریافت نموده و اقدامات قانونی در خصوص موارد مغایر با ضوابط و استاندارد را درکوتاه ترین زمان ممکن انجام نمایند.

۵-۹ - گزارشات بازدیدها و نظارت ها در سطوح مختلف در واحدهای نظارتی هرماه یک بار به کارگروه استانی ارسال و کارگروه استانی نیز هرماه یک بار به دبیرخانه کمیته ملی شیر مدرسه ارسال نمایند.

نکته: بدیهی است گزارش موارد خاص از جمله آلودگی و مسمومیت باید بلافاصله و در کوتاهترین زمان ممکن به کارگروه های استانی و دبیرخانه کمیته ملی اعلام شود

۵-۱۰ - سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولید کنندگان استان موظف است براساس گزارش کارگروه استانی در خصوص تخلفات واحدهای تأمین کننده شیر مدرسه اقدام قانونی لازم را معمول دارد.

۵-۱۱ - اجرای این دستور عمل مانع و نافی انجام وظایف قانونی سایر دستگاه های دولتی در ارتباط با کمیت و کیفیت شیر مدارس نمی باشد.

۵-۱۲ - نحوه نظارت بهداشتی و اقداماتی که می بایست در این خصوص انجام پذیرد در شرح وظایف کارگروه طرز نظارت بهداشتی استان (پیوست ۲) آورده شده که ضروریست طبق موارد اعلام شده انجام پذیرد.

۵-۱۳ - باتوجه به اهمیت برنامه شیرمدارس و ضرورت ایجاد بانک اطلاعات شرکت های لبنی طرف قرارداد فایل حاوی اطلاعات مورد نظر

از طریق سامانه معاونت ارسال خواهد شد. نسبت به تکمیل و ارسال آن تا تاریخ ۹۴/۹/۷ اقدام نمایید.

۱۴-۵- فرم های ارزیابی عملکرد درس طح استان، منطقه، مدرسه، پیوست دستورالمل می باشد

۶- کارگروه های تخصصی :

به منظور برنامه ریزی، نظارت تخصصی و ارتقاء فرایند نظارتی در تمامی مراحل اجرای برنامه شیر مدرسه، کارگروه های تخصصی با عنوانین (کارگروه نظارت بهداشتی؛ کارگروه نظارت اجرایی و کارگروه نظارت مالی) پیش بینی شده که شرح وظایف هریک از کارگروه ها پیوست دستور عمل می باشد.

سید محمد بطحایی
معاون توسعه مدیریت و پشتیبانی

پیوست ها

پیوست ۱ :

شرح وظایف ارکان برنامه شیر مدرسه ایران

شرح وظایف کمیته ملی:

۱- سیاستگذاری و برنامه ریزی اعماق از: تعیین جامعه هدف، نحوه توزیع اعتبار، ترویج و فرهنگ سازی مصرف شیر از طریق تبلیغات و اطلاع رسانی، تحقیقات و غیره

۲- تهییه و تدوین ساز و کار اجرایی نظارت عالیه بر اساس دستورالعمل برنامه شیرمدارس و عملکرد کارگروه های استانی و ابلاغ به اداره کل آموزش و پرورش استان و دستگاه های ذیربط.

۳- نظارت بر اجرای برنامه تهییه و توزیع شیرمدارس و بررسی گزارش عملکرد ارسالی از کارگروه های استانی.

۴- بررسی گزارش‌های استانی و سایر مراجع مرتبط به ویژه درخصوص موانع، مشکلات و پیشنهادها ی کیفی سازی برنامه توزیع شیر مدارس و ارائه راهکارهای مناسب

۵- ایجاد ارتباط و تعامل با کلیه دستگاه‌ها و شرکت‌های لبنی، نهادهای وابسته که در اجرای برنامه شیرمدارس کشور همکاری دارند و در این راستا موظفند به منظور ارتقاء سطح فرهنگ مصرف شیر از محل بودجه تبلیغات خود با همکاری کمیته ملی شیر در جهت:

الف- حمایت از دانش آموزان بی بضاعت و محروم از طرق کمک‌های ویژه از قبیل پوشک، کفش، لوازم التحریر و سایر نیازمندی‌های مدارس مناطق محروم با آرم و نام و نشان خودشان تهیه و بین دانش آموزان با هماهنگی ادارات آموزش و پرورش توزیع نمایند.

ب- شرکت‌های لبنی و همچنین تولید پاکت بر اساس برنامه اعلامی کمیته ملی و به منظور اصلاح فرهنگ مصرف شیر و حمایت از تولیدات داخلی در برنامه‌های آموزشی پژوهشی و از طریق برگزاری سینماهای تخصصی و مرتبط منطقه‌ای با آموزش و پرورش به عنوان حامیان مالی با تامین منابع مالی از طریق شرکتهای طرف قرارداد اقدام خواهند نمود.

۶- کمیته ملی موظف است با همکاری ادارات کل استان‌ها و اعضاي کارگروه‌های تخصصي نسبت به انجام مطالعه علمي، پژوهشی اقدام نمایند و گزارش کتبی از روند توزیع شیر و تغذیه رایگان دانش آموزان و نتایج طی ۱۰ سال گذشته را تهیه و برای دولت جهت اطلاع از روند فعالیتهای صورت گرفته و همچنین توجه و حمایت بیشتر از وضعیت سلامت و بهداشت دانش آموزان تهیه و ارائه نمایند.

۷- مصوبات کمیته ملی با رأي اکثریت اعضاء لازم الاجرا می‌باشد.

شرح وظایف دبیرخانه کمیته ملی:

۱- هماهنگی جهت تشکیل جلسات کمیته ملی.

- ۲- تدوین متن پیش نویس و پیگیری تائید دستورالعمل‌ها و بخشنامه‌ها در چارچوب سیاست‌ها و قوانین و مصوبات مربوطه.
- ۳- ابلاغ مصوبات کمیته ملی شیر به دستگاه‌های ذیربط و کارگروه‌های استانی.
- ۴- دریافت گزارش از عملکرد کارگروه‌های تخصصی کمیته ملی و کارگروه استانها، برای طرح در جلسات کمیته ملی و پیگیری به منظور رفع مشکلات احتمالی.
- ۵- انجام مذاکره و مکاتبات لازم با ارگان‌ها، نهادها و شرکت‌ها و موسسات مرتبط دولتی و غیردولتی در راستای اجرای برنامه شیر مدرسه و ارائه گزارش لازم به اعضاء کمیته ملی و یا سایر دستگاه‌ها.
- ۶- تهیه و تدوین و تکمیل اطلاعات و گزارش های مورد نیاز جهت ارائه به اعضاء کمیته ملی و یا مراجع ذیصلاح.
- ۷- استفاده از تجارت بین المللی برای رشد و توسعه برنامه شیر مدارس در چارچوب سیاست‌های داخلی کشور.
- ۸- بررسی و تایید پیشنهادها درخصوص تعیین مشخصات کمی و کیفی شیر و ارائه آن به کمیته ملی و ابلاغ آن به کارگروه‌های استانی.
- ۹- برنامه ریزی و هماهنگی به منظور برگزاری جلسات مشترک اعضاء کمیته ملی و کارگروه‌های استانی
- ۱۰- برگزاری کارگاه‌های آموزشی، همایش‌ها و اجرای پژوهش‌های مرتبط در راستای اجرای برنامه شیر مدرسه با همکاری شرکت‌های طرف قرارداد تولیدکننده شیر و پاکت و سازمان دانش آموزی در استان‌ها به عنوان حامیان مالی

۱۱- هماهنگی برای انجام امور تبلیغاتی و اطلاع رسانی در چارچوب سیاست های تعیین شده جهت ترویج فرهنگ مصرف شیر با همکاری و مشارکت شرکت های طرف قرارداد و سایر شرکت ها و دستگاه های علاقه مند به استفاده از فضای تبلیغاتی این برنامه در بین دانش آموزان و فضای مدارس کشور در چارچوب قوانین و مقررات مربوطه .

۱۲- پیگیری مصوبات و تخصیص و دریافت اعتبارات برنامه و توزیع آن بین استانها و نظارت برچگونگی هزینه کرد آن .

۱۳- هماهنگی و تنظیم برنامه زمان بندی شده و تدوین فرم های نظارتی بازدید مرحله ای و مستمر از استانها و تهیه و تدوین گزارش جامع از عملکرد آنها برای ارائه در کمیته ملی شیر .

شرح وظایف کارگروه استانی:

- ایجاد هماهنگی و نظارت بر حسن اجرای برنامه ، تأمین و توزیع شیر مدرسه
- تشکیل جلسات با دعوت مدیر کارگروه استان .

تبصره (۱): جلسات کارگروه استانی با دعوت از کلیه ی اعضا مندرج در بند ۴-۳ هماهنگ و برگزار میگردد . حضور کلیه ی اعضا در جلسات الزامي است .

تبصره (۲): مصوبات کارگروه تخصصی هر استان در چارچوب تصمیمات و سیاستها کمیته ملی می باشد .

- بررسی امکانات موجود استان و استفاده از آن برای پیشبرد اهداف برنامه در سطوح مختلف استان با هماهنگی سازمان دانش آموزی درخصوص توزیع شیر مدارس

۴- اداره کل آموزش و پرورش استان موظف است با عنایت به بند ۱ و ۲ و ۳ این دستورالعمل و اعتبار تخصیص یافته، برنامه شیر مدارس کشور را در سقف اعتبار و با رعایت سهم شیر پاستوریزه و استریل تعیین شده توسط کمیته ملی شیر مدارس را اجرا نماید.

۵- کلیه استان ها موظف و مکلفند بدون استثناء و به منظور افزایش سطح و ضریب کیفیت با شرکت های تولید کننده شیرمدارس قرارداد منعقد نمایند که از پاکت های مرغوب و با کیفیت و استاندار استفاده نمایند. و همچنین در راستای اقتصاد مقاومتی و حمایت از تولیدات داخلی و افزایش سطح کیفی پاکت شیر و همچنین کاهش قیمت ترجیحاً در صورت دارا بودن کیفیت لازم از شرکت های تولیدی تراپک، آنапک، پدیده عرش نوین، آلومینیوم هزار، کامبی بلک و سایر کارخانجات تولید داخلی مورد تائید دستگاههای نظارت کیفی استفاده نمایند. ضمناً وقت شود به هیچ وجه از پاکت های وارداتی نامرغوب در شیرمدارس استفاده نگردد.

۶- شرکت هایی که با توجه به استفاده از روش های استاندارد و قانونی درجهت کاهش قیمت تمام شده محسول اقدام نمایند، قادر خواهند بود در زمینه حمایت و کمک های لازم برای ترویج و فرهنگ سازی مصرف شیرمربوطه در مدارس اقدام نمایند.

۷- کلیه شرکت های لبنی پاستوریزه نیز براساس استاندارد و ضوابط تعیین شده در خصوص (تامین لیوان، سلفون و نی) با کیفیت اقدام نمایند. لذا ادارات کل

موظف هستند درعقد قرارداد با این گونه شرکت ها ضوابط بهداشت و استاندارد را مدنظرقراردهند.

نکته: کارخانجات تولید پاکت اعلام نمودند که برای شرکت های لبنی که لیست نهائی آنها پس از طی مراحل قانونی توسط کمیته ملی شیر معرفی می گردند تخفیفات ویژه منظور نمایند و درهمین راستا شرکت های تولید کننده شیر و مواد لبنی کاوش تخفیفات قیمت را در تهیه و توزیع شیر عمل نموده تا از طریق این برنامه قابلیت خرید و توزیع بیشتر بین دانش آموزان کشور را میسر سازد.

-۸- ارائه گزارش عملکرد تأمین، توزیع و نظارت بر شیرمدارس به صورت ماهانه در قالب جدول به بخش امور مالی اداره کل آموزش و پرورش استان و دبيرخانه کمیته ملی شیر مدرسه از طریق پورتال معاونت توسعه مدیریت ضروري است.

-۹- برنامه ریزی مناسب درخصوص سمینارهای آموزشی و علمی در سطح استان ها و در طول سال تحصیلی با حمایت های مالی و اعتباری شرکت های لبنی و تولیدکننده پاکت شیرمدارس با همکاری کمیته ملی

-۱۰- سازمان دانش آموزی باید برنامه ریزی اجرایی لازم را منظور نماید که سهمیه شیر دانش آموزان طبق برنامه تحویل و توزیع گردد و در مدرسه به مصرف بررسد و از توزیع به صورت تعداد سهمیه چند روزه جدا در مدارس خودداری گردد. (توزیع شیر رایگان برای دانش آموزان به عنوان یک میان وعده غذایی در مدرسه تلقی می گردد)

کارگروه تخصصی نظارت بهداشتی

کارگروه تخصصی نظارت بهداشتی در سطح کمیته ملی

اعضاء کارگروه مشتمل از نمایندگان وزارت بهداشت (دفتر بهبود تغذیه جامعه و مرکز سلامت محیط و کار از طرف معاونت بهداشت و سازمان غذا و دارو)، سازمان ملی استاندارد ایران و دفتر سلامت و تندرسنی وزارت آموزش و پرورش و دبیرخانه کمیته ملی می باشد.

وظایف کارگروه تخصصی نظارت بهداشتی در سطح کمیته ملی:

- ۱ - تدوین دستورالعمل نظارت بهداشتی بر برنامه توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سازمان ملی استاندارد ایران
- ۲ - ابلاغ دستور العمل ها و مصوبات به واحدهای تحت پوشش
- ۳ - عنداللزوم نظارت و بازدید از اجرای برنامه شیر مدرسه
- ۴ - جمع آوری گزارشات از سطوح نظارتی زیر مجموعه و ارسال گزارشات دوره ای به کمیته ملی شیر مدارس

کارگروه تخصصی نظارت بهداشتی در سطح استان

- اعضاء کارگروه مشتمل از نمایندگان دانشگاه علوم پزشکی (بهداشت محیط، معاونت غذا و دارو)، اداره کل استاندارد، رئیس اداره سلامت و تندرسنی و کارشناس مسئول شیر مدارس استان می باشد.

وظایف کارگروه نظارت بهداشتی در سطح استان:

- ۱- شرکت در جلسات کارگروه استانی
- ۲- نظارت بر اجرای برنامه در سطح استان (نظارت بر شرکت های تولید کننده شیر، محل های نگهداری و مدارس به صورت تصادفی)
- ۳- دریافت گزارشات از کارگروه های تابعه
- ۴- ارائه گزارش بازدیدها و نظارت ها به کارگروه استانی شیر مدرسه

کارگروه تخصصی نظارت بهداشتی در سطح شهرستان (کارشناس خوراکی، و آشامیدنی و کارشناس بهداشت محیط مرکز بهداشت شهرستان)

اعضا :

- اعضاي کارگروه متشکل از نمایندگان دانشگاه علوم پزشكى در سطح شهرستان (معاونت غذا و دارو و بهداشت محیط) و واحد سلامت آموزش و پرورش منطقه می باشد.
وظایف:

- ۱- شركت در جلسات کارگروه منطقه
- ۲- بازديد از کارخانه، نمونه برداری و ارائه گزارش آزمایشات و اقدامات انجام شده
- ۳- بازديد از محل نگهداری و انبار شير، نمونه برداری و ارائه گزارش آزمایشات و اقدامات انجام شده
- ۴- بازديد از مدرسه، نمونه برداری و ارائه گزارش آزمایشات و اقدامات انجام شده
- ۵- تنظيم برنامه زمانبندی بازديد از مدارس و برداشت نمونه در سطح عرضه برآساس برنامه زمان بندی توزيع شير در مدارس که از دبيرخانه کميته استانی دريافت می شود.
- ۶- اخذ نتایج آزمایشات در اولین زمان ممکن
- ۷- ارسال نتایج آزمایش به کارگروه استان
- ۸- انعکاس موارد مشکل دار به مسئولين مربوطه جهت اقدامات ضروري بلافاصله و در كمترین زمان ممکن

انجام نظارت های بهداشتی به شرح ذيل:

الف- نظارت بهداشتی بر واحد توليدی طرف قرارداد (نظارت بر شركت لبني) شامل :

- ۱- دانشگاههای علوم پزشكى

- نظارت و بازدید از خطوط تولید شرکت های طرف قرارداد برنامه شیر مدرسه ایران به صورت هفته ای یکبار توسط معاونت‌های غذا و داروی دانشگاه‌های علوم پزشکی

- نظارت و بازدید از خطوط تولید شرکت های طرف قرارداد برنامه شیر مدرسه ایران به صورت ماهیانه توسط ادارت کل استاندارد استانی

- واحد مقاضی شرکت در برنامه شیر مدارس موظف است ضمن ارائه پروانه بهداشتی ساخت معتبر برای شیر پاستوریزه و استریلیزه از معاونت غذا و دارو مربوطه، گواهی مبنی بر تائید شرایط فنی و بهداشتی و امتیاز prp ارائه نماید.

نکته: شرکت های دارای عدم انطباق مکرر اجازه عقد قرارداد برای تامین شیر مدارس را ندارند.

- نمونه برداری از شیر مدرسه شرکت لبني (خط تولید و انبار محصول نهايی در کارخانه مطابق با استاندارد ملی ایران شماره ۳۲۶) توسط معاونت‌های غذا و داروی دانشگاه‌های علوم پزشکی

- ارسال نمونه‌ها به آزمایشگاه کنترل غذا و داروی استان یا آزمایشگاه‌های همکار تایید صلاحیت شده، جهت انجام آزمایش بر اساس استانداردهای ملی مربوطه در هر بار نمونه برداری

بادآوری مهم: انجام آزمون آندازه گیری آفلاتوکسین M1 و تطابق آن با استانداردهای ملی موجود، در شیرهای نمونه برداری شده الزامی است.

- دریافت نتیجه آزمون توسط مرجع ارسال کننده نمونه و انجام اقدامات قانونی در خصوص موارد مغایر با استاندارد.

- در صورت مشاهده اولین عدم انطباق بحرانی لغو قرارداد با کارخانه.

- در صورت مشاهده اولین عدم انطباق عمدۀ اخطار کتبی به واحد تولیدی و در صورت تکرار عدم انطباق عمدۀ لغو قرارداد

- در صورت دو بار عدم انطباق جزئی، اخطار کتبی و در صورت تکرار عدم انطباق جزئی برای بار سوم لغو قرارداد

- تشخیص نوع عدم انطباق از نظر بحرانی، عمدۀ و جزئی بر عهده معاونت غذا و داروی دانشگاه علوم پزشکی مربوطه می باشد.

نکته: کلیه خسارت ها و ضررها ناشی از عدم انطباق ها و لغو قرارداد بر عهده واحد تولیدی می باشد.

- ارسال نتایج آزمون و گزارش اقدامات انجام شده در خصوص موارد مغایر به کارگروه استانی توسط مرجع نمونه بردار به صورت ماهی یک بار.

- ارائه گزارشات بازدید، نمونه برداری، نتایج آزمون و اقدامات قانونی انجام یافته در خصوص موارد مغایر، هر سه ماه یکبار توسط کارگروه استانی به کمیته ملی شیر مدرسه ایران.

۲- ادارات کل استاندارد استان

- نظارت، بازدید از خطوط تولید کارخانه های طرف قرارداد برنامه شیر مدرسه ایران به صورت ماهانه یکبار توسط ادارت کل استاندارد استانی

- نمونه برداری شیر مدرسه از شرکت لبنی (خط تولید یا انبار محصول نهایی در شرکت مطابق با استاندارد ملی ایران شماره ۳۲۶) توسط ادارت کل استاندارد استانی هر ماه یک بار

- ارسال نمونه ها به آزمایشگاه اداره کل استاندارد استان یا آزمایشگاه های تایید صلاحیت شده، جهت انجام آزمایش بر اساس استانداردهای ملی مربوطه در هر بار نمونه برداری

- انجام اقدام قانونی در خصوص موارد مغایر بر اساس وظائف قانونی و ارسال نتایج آزمون تمامی نمونه ها به کارگروه تخصصی استان

- هزینه آزمون نمونه های اخذ شده توسط ادارات کل استاندارد استانی بر عهده واحد تولیدی طرف قرارداد می باشد.

- ادارات کل آموزش و پرورش استان پس از دریافت نتایج آزمون ضمن ارسال آن به دبیرخانه کمیته ملی شیر مدارس، در صورت مغایرت نتایج آزمون بر اساس موارد مندرج در قرارداد اقدام می نمایند.

ب- نظارت بهداشتی بر حمل و نقل و نگهداری شامل موارد زیر می باشد:

- نظارت و بازدید بر امور حمل و نقل و نگهداری برنامه شیر مدرسه ایران حداقل ماهی یک بار توسط واحد بهداشت محیط معاونتبهداشتی در دانشگاه های علوم پزشکی

- نمونه برداری از بسته های شیر مدرسه به هنگام حمل و نقل و نگهداری در انبارهای ذخیره شیر مدرسه توسط واحد بهداشت محیط معاونت بهداشتی در دانشگاه های علوم پزشکی حداقل ماهی یک بار.

- ارسال نمونه ها به آزمایشگاه کنترل غذا و داروی استان یا آزمایشگاه های تایید صلاحیت شده ، جهت انجام آزمایش بر اساس استانداردهای ملی مربوطه

بادآوری مهم: انجام آزمون اندازه گیری آفلاتوکسین M1 و تطابق آن با استانداردهای ملی موجود در شیر های نمونه برداری شده الزامی است.

- دریافت نتیجه آزمون توسط مرجع ارسال کننده نمونه و انجام اقدامات قانونی در خصوص موارد مغایر با استاندارد.

- ارائه گزارش بازدیدهای انجام یافته و ارسال نتایج آزمون به کارگروه شیر استان توسط واحد بهداشت محیط معاونت بهداشتی در دانشگاه های علوم پزشکی هر ماه یک بار.

- ارائه گزارشات بازدید ، نمونه برداری ، نتایج آزمون و اقدامات قانونی انجام یافته در خصوص موارد مغایر، هر سه ماه یکبار بر اساس فرم‌های گزارش گیری توسط کمیته شیر مدرسه استان به کمیته ملی شیر مدرسه ایران.

ج-ناظارت بهداشتی بر توزیع و مصرف در مدرسه شامل موارد زیر می‌باشد :

- نظارت و بازرسی از برنامه شیر مدرسه ایران در مدت زمان توزیع شیر مدرسه (زمان توزیع شیر در مدارس باید توسط کمیته استانی و منطقه ای شیر مدرسه تهیه شده، و در اختیار واحد بهداشت محیط دانشگاه علوم پزشکی قرار گیرد) حداقل هر یک ماه یکبار از مدارس تحت پوشش توسط واحد بهداشت محیط در معاونت بهداشتی در دانشگاه‌های علوم پزشکی.

بادآوری: لازم است مدارسی که مورد بازدید قرار می‌گیرند به صورت تصادفی از بین مدارسی که شیر در آن توزیع می‌گردد، انتخاب شوند.

- ارسال نمونه‌ها به آزمایشگاه کنترل غذا و داروی استان یا آزمایشگاه‌های تایید صلاحیت شده، جهت انجام آزمایش بر اساس استانداردهای ملی مربوطه.

بادآوری مهم: انجام آزمون اندازه گیری آفلاتوکسین M1 و تطابق آن با استانداردهای ملی موجود، در شیرهای نمونه برداری شده الزامی است.

- دریافت نتیجه آزمون توسط مرجع ارسال کننده نمونه (مرکز بهداشتی درمانی) و انجام اقدامات قانونی در خصوص موارد مغایر با استاندارد، درکوتاه ترین زمان ممکن و اعلام و ابلاغ به آموزش و پرورش مربوطه

- جمع بندی نتایج آزمون‌ها و بازدیدها توسط واحد بهداشت محیط در مرکز بهداشت شهرستان و استان در معاونت بهداشتی دانشگاه‌های علوم پزشکی.

- ارائه گزارش از کلیه اقدامات انجام شده از جمله نمونه برداری‌ها و بازدیدها به کارگروه استان توسط

واحد بهداشت محیط و رونوشت به مرکز سلامت محیط و کاردرکوتاه ترین زمان ممکن

- ارائه گزارش نهایی اجرای نظارت در سطح توزیع و مصرف به مرکز سلامت محیط و کار به منظور ارائه به کارگروه نظارت بر تامین، توزیع و سلامت شیر مدرسه ایران.

- ارائه گزارشات بازدید، نمونه برداری، نتایج آزمون و اقدامات قانونی انجام یافته در خصوص موارد مغایر هر ماه یکبار بر اساس فرم‌های گزارش گیری توسط کارگروه شیر مدرسه استان به کمیته ملی شیر مدرسه ایران.

نکته: هزینه کلیه آزمایشات بر عهده واحد تولیدی می‌باشد.

نحوه رسیدگی به شکایات و اصله:

۱- شکایت‌های و اصله به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی: پس از دریافت شکوئیه‌های مردمی، مدیران مدرسه و .... لازم است دانشگاه‌های علوم پزشکی تابعه در اسرع وقت ضمن بازرسی از مکان و نحوه نگهداری، چگونگی توزیع و مصرف شیر، یک نمونه از شیر مشکوک از نظر ظاهر، طعم، رنگ، قوام و .... را مورد بررسی قرار داده و در صورت تایید فساد شیر و غیرقابل مصرف بودن آن طبق نظر بازرس بهداشت محیط، اقدام به تهیه صورت جلسه با امضا مدیر مدرسه نموده و تمام محموله شیر دریافتی را معدوم نموده و گزارش مربوطه را برای کارگروه شیر استان ارسال نمایند. کارگروه شیر استان نیز موظف است گزارش دریافتی را در اسرع وقت به اطلاع کمیته ملی شیر مدرسه ایران برساند. هرگونه سهل انگاری و تاخیر در ارسال گزارش مربوطه موجبات برخورد قانونی با خاطیان و مقصراً این موضوع خواهد شد.

۲- شکایت‌های و اصله به سازمان ملی استاندارد ایران: سازمان ملی استاندارد ایران و ادارات کل تابعه استانی نیز در خصوص شکایت‌های دریافتی بر اساس وظایف

قانونی خویش عمل نموده، میبایست نتایج اقدامات انجام یافته را برای کارگروه شیر استان ارسال نمایند. کارگروه شیر استان نیز موظف است هرگونه گزارش دریافتی را در اسرع وقت به اطلاع کمیته ملی شیرمدرسه ایران برساند.

۳-کلیه هزینه های نظارت بهداشتی برنامه شیر مدرسه ایران از جمله نمونه برداری، انجام آزمایشات با توجه به مفاد قرارداد بر عهد کارخانه طرف قرارداد میباشد. لازم است هماهنگی های لازم در این زمینه با کمیته های شیر مدرسه استان صورت گیرد.

۴-در صورت تایید فساد شیر مدرسه و غیر قابل مصرف اعلام شدن آن توسط مراجع ذیصلاح ، کارخانه طرف قرارداد موظف است با هماهنگی کارگروه شیر استان یک نوبت شیر به جای نوبت شیر معدوم شده، مجدداً تحويل مدرسه نماید .

۵-گزارشات به صورت دوره ای در کارگروه نظارت و کنترل بر تامین، توزیع و سلامت شیر مدرسه ایران مورد بررسی قرار گرفته و باز خورد آن به کارگروه استانی اعلام خواهد شد. همچنین برنامه ریزی برای عقد قرارداد با کارخانه ها در سال آینده بر اساس نتایج گزارشات خواهد بود .

۶-کمیته ملی شیر مدرسه ایران موظف است در پایان برنامه شیر مدرسه در هر سال تحصیلی، گزارش اجرای برنامه را به کلیه سازمان ها و وزارت خانه های ذیربط ارائه دهد.

پیوست ۳ :

کارگروه تخصصی نظارت اجرایی

اعضاه کارگروه :

- اعضاء کارگروه متشکل از نمایندگان وزارت آموزش و پرورش (اداره کل ارزیابی عملکرد ، مرکز حراست ، سازمان دانش آموزی) ، سازمان حمایت از تولید کنندگان و مصرف کنندگان و دبیرخانه کمیته ملی شیر مدارس و با همکاری سایر اعضاي کمیته ملی می باشد

وظایف کارگروه تخصصی نظارت اجرایی در سطح کمیته ملی

- ۱- تشکیل جلسات هماهنگی بین مسئولین حراست ، ارزیابی عملکرد و کمیته ملی
- ۲- تدوین نحوه نظارت اجرایی از سطح ستاد تا مدرسه
- ۳- تنظیم شاخصهای آماری و اطلاعات مورد نیاز ۴ زمان بندی برنامه بازدید از استان ها یا شرکت های تولیدی در طول سال تحصیلی
- ۵- در بازدید از استان ها فرم ارزیابی عملکرد (پیوست دستور العمل) تکمیل وارائه گردد
- ۶- نظارت بر اجرای فعالیتها در استان و منطقه
- ۷- تنظیم گزارشات و تجزیه و تحلیل نتایج حاصل از نظارت و ارزیابی برنامه شیرمدرسه

کارگروه تخصصی نظارت اجرایی در سطح استان

- اعضاء کارگروه متشکل از نمایندگان معاونت توسعه مدیریت و پشتیبانی (کارشناس مسئول تغذیه و شیر مدارس) ارزیابی عملکرد ، حراست و اداره سلامت می باشند .
وظایف :

- ۱- تدوین نحوه نظارت اجرایی در سطح استان و منطقه و مدرسه

۲- زمان بندی منظم جهت نظارت و کنترل روند فعالیت‌ها

۳- در بازدید از شهرستان‌ها و مناطق فرم ارزیابی عملکرد (پیوست دستورالعمل) تکمیل وارائه گردد

۴- تنظیم برنامه‌های بازدید و جلسات توجیهی

۵- مشارکت در تنظیم قرارداد استان‌ها با شرکت‌های لبني

۶- تنظیم گزارشات لازم و تجزیه و تحلیل و ارائه به کارگروه استان

کارگروه تخصصی نظارت اجرایی در سطح ناحیه/منطقه

اعضاه کارگروه

- اعضاي کارگروه متشکل از معاون پشتیبانی و مسئولین ارزیابی عملکرد ، حراست و واحد بهداشت مي باشدند وظایف کارگروه :

۱- تشکیل جلسات هماهنگی برای توزیع و نظارت

۲- زمان بندی برنامه بازدید از سطح مدارس و بخشهاي توزیع

۳- در بازدید از مدارس فرم ارزیابی عملکرد (پیوست دستورالعمل) تکمیل وارائه گردد

۴- توجیه مدیران ، معاونان و عوامل توزیع شیر در مدرسه

نظارت بر مصرف شیر در کلاس و با حضور معلم

۵- بازدید و نظارت از محل نگهداري شیر در مدارس

۶- بازدید و کنترل از مستندات تحويل شیر از گروههای توزیع

۷- کنترل تاریخ‌های تولید و توزیع شیر ارائه شده

۸- کنترل آمار دانشآموزان و کارکنان در هر یک از مدارس و واحدها بر اساس میزان شیر توزیع شده

۹- کنترل توزیع شیر در زنگ اول یا دوم با توجه به شرایط آب و هوایی

۱۰- کنترل رسیدها و مدارک، مستندات و دریافت شیر از عوامل توزیع

۱۱- همکاری با نماینده دانشگاه علوم پزشکی دانشگاه (معاونت بهداشت و معاونت غذا و دارو) و استاندارد جهت نمونه برداری

کارگروه نظارت اجرایی درس طح مدرسه :

اعضا کارگروه

اعضاي کارگروه عبارتند از مدیر، معاونين مدرسه، مربي بهداشت، نماینده دبيران و يكى از دانش آموزان فعال و عضو پيشتازان يا فرzanگان سازمان دانش آموزي

وظايف کارگروه :

۱- تشکيل جلسات هماهنگي برای توزيع و نظارت

۴- تعیین وظايف هر يك از اعضاء

۵- افزایش آگاهي معلمان و دانش آموزان نسبت به اهميت شير به عنوان يك ماده غذائي كامل و تلاش در ارتقاء فرهنگ مصرف شير

۶- دریافت دقیق شير از عامل توزيع

۷- نگهداري شير دریافتي در محل مناسب

۸- توزيع طبق برنامه اعلامي از سوي آموزش و پرورش (دویاسه نوبت در هفته)

۹- نظارت بر فرهنگ سازي و مصرف شير در کلاس و با حضور معلم

۱۰- رعایت ساعت مناسب توزيع (استراحت اول يا دوم)

۱۱- تاييد رسيد شيرهاي دریافتي و نگهداري يك نسخه در مدرسه

۱۲- ارسال گزارش مكتوب و به موقع درخصوص شيرهاي معيب و يامسومويت هاي احتمالي

پیوست ۴ :

کارگروه نظارت مالی

اعضاء کارگروه

- اعضای کارگروه متشکل از نمایندگان سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و نمایندگان آموزش و پرورش (دفتر برنامه و بودجه، اداره کل امور مالی و ذیحسابی) و دبیرخانه کمیته ملی می باشد
- وظایف کارگروه تخصصی مالی در سطح کمیته ملی

۱- بررسی و پیش بینی بودجه مورد نیاز و ارائه به موقع پیشنهادات به کمیسیون تدوین بودجه سنواتی در زمان مقرر

۲- مطالعه و بررسی درخصوص بودجه مورد نیاز برنامه توزیع شیر مدارس جهت تصویب ارقام پیشنهادی و درج آن در لایحه بودجه سالانه

۳- ارائه آمار و اطلاعات و برنامه اجرائی مورد نیاز جهت تنظیم موافقت نامه از طریق دفتر برنامه و بودجه

۴- پیگیری جهت دریافت و ابلاغ به موقع اعتبار به استان ها

۵- نظارت های لازم در روند هزینه اعتبارات ابلاغی در استان ها

کارگروه تخصصی نظارت مالی در سطح استان

اعضاء کارگروه

- اعضای کارگروه متشکل از معاونت توسعه مدیریت، رئیس گروه بودجه، امور مالی، ذی حسابی و کارشناس مسئول شیر مدارس استان می باشد.

وظایف کارگروه تخصصی نظارت مالی در سطح استان

۱- پیش بینی اعتبار مورد نیاز ماهانه و اعلام آن به کارشناس بودجه

- ۲- اتخاذ روش‌های قانونی جهت خرید شیر با کیفیت براساس قراردادهای فی مابین
- ۳- جمع آوری وکنترل اسناد شرکت‌های لبنی و مستندات ادارات آموزش و پژوهش نواحی و مناطق
- ۴- رعایت موادی قانونی در هزینه کرد اعتبارات شیرمدرسه براساس دستورالعمل
- ۵- تنظیم اسناد هزینه و پرداخت به شرکت‌های لبنی